

Börtönújság

CXX. (120.) évfolyam

Alapítva: 1898

2017. JÚNIUS

Érettségi 2017

Vizsgaidőszak a börtönökben

Május elején nem csak a civil középiskolákban, hanem a börtönökben is megkezdődtek az érettségi vizsgák. Idén összesen ötvenkét fogvatartott készült fel az érettségi vizsgákra a hazai büntetés-végrehajtási intézetekben, hogy a szabadulás után nagyobb eséllyel vágjon neki a kinti életnek. Azonban érettségi mellett szakmaképzésekre is jelentkezhetnek az elítéltek. A váci vizsgán mi is ott jártunk és a fogvatartottakkal beszélgettünk. Reméljük, riportunk sok fogvatartottnak hozza meg a kedvét a tanuláshoz, amelyre egyre több a lehetőség a magyar bv. intézetekben.

Sikeres vizsgát tett az a tizennyolc fogvatartott is május 23-án a Váci Fegyház és Börtönben, akik a Duna-Mix Kft. kétéves OKJ-s könyvkötő és nyomtatványfeldolgozó képesítését végezték el.

Százados úr is megmondta, hogy jó vágósra mindig, mindenhol szükség van

Mérték, vágtak, ragasztottak a vizsgázók, hangosan zakatoltak a nyomó- és vágógépek. Mindenki lázasan készült, pontosan és precízen dolgozott a mintadarabon, még az a négy bv.-s dolgozó is, akik a fogvatartottakkal együtt végezték el a kétéves képzést. *Molnár Sándor* elítélte a vizsgázók egyike. Mint mondja, nem izgul, lelkiismeretesen készült. Egyetlen tételt tart nehéznek a húsból, a nagyüzemi könyvgyártás teljes folyamatának bemutatásával foglalkozót. Erősködik, a többivel semmi gond sem lehet. – A legjobban a présnyomógép működéséről szeretnék beszélni, mert ez a kedvencem, a nyomdában is ezt kezelem. Ő már négy éve dolgozik a nyomdában, és szabadulása után, az itt megszerzett gyakorlat birtokában is ebben a munkakörben képzelem el a jövőjét. Faiipari munkás a szakmája, de ebben nem tudott elhelyezkedni. Most egyre bizakodóbb, hiszen ez a nyomdaipari képzés hiányszakma, nagy a kereslet a hasonló szakképesítésűek iránt. Miközben beszélgettünk, jóformán teljesen elkészült a vizsgamunkával is. A műbőr-kötésű könyv kezd formát ölteni a gondos és precíz kézmozdulatoknak köszönhetően. – Szép munka, meg lehet elégedve vele. Ez már a vizsgabizottság tagjának a véleménye, szerinte az elkészült munka bárhol megállná helyét. És valóban remek mestermunkák készültek a nyomda tantermében. – Mindannyian nagyon akartuk, mindannyian nagyon komolyan vettük az órákat, a gyakorlatot és a tanulást is. Tudjuk, hogy ez egy hatalmas lehetőség nekünk, nem akarjuk elszalasztani. Még jó pár évem van hátra, de addig kellő szakmai tapasztalatot szerezhettek. Százados úr is megmondta, hogy jó vágósra mindig, mindenhol szükség van – mondja boldogan. *Bogdán Imre* egykor ácsként dolgozott, de már hat éve tölti büntetését Vácon.

Mivel ennek az időnek a felét a nyomdában töltötte, mint raktáros, így volt már ideje megismerni és megkedvelni ezt a szakmát. – A legnagyobb siker számomra az, hogy amikor idekerültem, először még azt sem tudtam, hogy hogyan készül egy egyszerű nyomtatvány, most pedig az elejétől a végéig magam is el tudom készíteni – meséli büszkén a vizsgamunka elkészítése közben. Egészséges vizsgadrukk persze dolgozik benne a szóbeli előtt, de biztos magában és a tudásában egyaránt. Otthon négy kislánya izgul érte és az egész családja örül annak, hogy tanul. Büszkéik rá, hogy mire hazatér, már egy piacképes szakmája is lesz. – Nyolckor kezdtük a méretre vágással, a varrással és a ragasztással, hiszen először egy hamis betáblázott kötéssel készült könyvet kell elkészítenünk. Láthatja, hogy ezzel nincs gondom. Várom már, hogy a szóbeli után újra a gyakorlati rész következzen, mert szeretek a nyomdagépeken dolgozni. Az oktatók szerint jól is megy. Amennyiben lehetőség van rá, mindenképpen ebben a szakmában szeretnék elhelyezkedni – jelenti ki határozottan. Ő és fogvatartott társai is heti négy napon át tanulták a szakma fortélyait. Természetesen a munka után, szabadidőben. A sok tanulás azonban mindenképpen kifizetődik, hiszen a megszerzett piacképes szakma nem csupán a szabad életben, de bent a börtönben is jól jön: a bizonyítvány birtokában ugyanis emelt keresmény jár a frissen végzetteknek. – A családomért is teszem, hiszen nekik is meg akarom mutatni, és persze magamnak is be akarom bizonyítani, hogy képes vagyok megváltozni, hogy volt haszna a bent eltöltött időnek – mondja a családapa, aki társaival együtt sikeres vizsgát tett. Természetesen nagy volt az öröm. A váci nyomdászok tanulmányaik során a gyakorlatban jól hasznosítható, naprakész nyomdaipari készségekre tettek szert,

a modern nagyüzemi könyvgyártás műveletei mellett a gyártás előkészítését és a készáru kiadásának csínját-bínját is megtanulták. A hagyományos szakmai ismeretek sorában elsajátították az egyedi könyvkötést is, mely a nagyüzemi kötészet modellkészítő munkájában, illetve a kisebb könyvkötő üzemek napi tevékenységében használatos. A most megszerzett könyvkötő és nyomtatvány-feldolgozó képesítés tehát egyértelműen nagy segítség lehet a szabadulás utáni újrakezdésben, hiszen növeli az elhelyezkedés és a társadalom hasznos tagjává válás esélyeit.

A büntetés-végrehajtás minden esetben olyan hiányszakmákban nyújt gyakorlatorientált képzéseket, amelyek javíthatják a fogvatartottak munkaerőpiaci esélyeit. Éppen ezért országosan huszonhat börtönben indultak idén is hasonló képzések, így többek között targonca-vezetőnek, szobafestő-mázolóknak, bútorasztalosnak, kőművesnek és burkolónak is tanulhatnak az arra érdemesek. Érdemes közéjük tartozni.

Kellner Gergely

Oktatás és képzés a börtönökben

Idén 840 fogvatartott folytat általános iskolai, több mint 1100 középiskolai, 40 pedig felsőfokú tanulmányokat. Az OKJ-s szakvégzettséget adó képzésekben részt vevő fogvatartottak száma pedig meghaladja a 800 főt.

A büntetés-végrehajtási intézetekben elhelyezett fogvatartottak közül évente átlagosan mintegy 2200-an szereznek valamilyen iskolai végzettséget, szak-képzettséget. Míg az 1980-as években a börtönökben lévő analfabéták aránya több mint 15 százalék volt, addig ma már ez az arány kevesebb, mint 1 százalék. Az általános iskola és az érettségi mellett a fogvatartottak számára olyan hiányszakmákban igyekszik a büntetés-végrehajtás gyakorlatorientált képzést biztosítani, amely javíthatja a szabadulás utáni munkaerőpiaci esélyeiket. Az elítéltek körében a legkeresettebb szakmák a festő, mázó, tapétázó, a konyhai kisegítő, a bútorasztalos, a kőműves és burkoló.

Azt mondtam magamnak, hogy emberként kell kimennem, nem lebutulva

A 24.hu internetes újságot is érdekelte a börtönökben folyó érettségi, ők Balassagyarmaton jártak.

A balassagyarmati börtönben 11 elítelt kezdte meg az érettségi vizsgákat. Nagyjából 420 fős az intézmény, ebből a körülbelül 420 fogvatartottból 50-60 fős általános iskolai évfolyam indul évenként, és a 11. osztálytól gimnázium is működik. Idén tizenegyen ugrottak neki az érettséginek, ami rekordnak számít. A balassagyarmati börtönben a legutolsó adatok szerint 407-en vannak, és mindössze 10-12 százalékuk rendelkezik érettségivel, nagyjából 10 százalékuknak pedig nincs meg a nyolc általánosa sem – mondta a BvOP Kommunikációs Főosztályának szóvivője, *Orosz Zoltán* a 24.hu-nak. Az adatok alapján Balassagyarmaton a rabok három százaléka kezdte meg az érettségit 2017-ben, de a korábbi évekhez képest ez a szám egyre nő.

Putnoki Gábor például már négy éve ül bent garázdaságért, még kettő van hátra, és három év alatt hozta be a gimnáziumot. Nyolc osztályt végzett, és a középiskola mellett egy zsaluzóács OKJ-s képzésen is túl van. A munka miatt hagyta ott az iskolát, és váltig állítja, hogy otthon nem tanult volna tovább. „Kint nem hiszem, hogy meg tudtam volna ragadni ezt a lehetőséget. Soha nem gondoltam volna, hogy én érettségizhetek, hogy nyolcadiktól tovább folytathatom az iskolát. Egyszerűen dolgoznom kellett.” Putnoki nem ismerte a választható Kosztolányi-novellát, de azért a vers-összehasonlításnak mégse vágott neki, maradt Kosztolányi. Az összes fogvatartott azt mondta, kizárt, hogy ne menjenek át, sikerülnie kell az érettséginek, más opció nincs. Volt, aki úgy fogalmazott, hogy még egy ilyen lehetősége nem lesz.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Dr. Tóth Tamás** bv. vezérőrnagy, országos parancsnok. Főszerkesztő: **Makula György** bv. alezredes.

Főszerkesztő-helyettes: **Kellner Gergely** bv. százados. Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**.

Fotó: **Apró Andrea és archív**. A szerkesztőség elérhetőségei: **BVOP Kommunikációs Főosztály**.

Cím: 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8., Telefon: **+36/1/301-8424, -25**, E-mail: **sajto@bv.gov.hu**,

Nyomdai előkészítés: **GleenArt Grafika Bt.** Nyomda: **Duna-Mix Kft.** 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Szilágyi Lászlónak még van pár éve, hogy befejezze a gimnáziumot. Ő szintén arccal és névvel vállalta, hogy 2006 óta ül börtönben, gyilkosságért ítélték el, és még hét éve van hátra. Nem először került börtönbe, az évek alatt több tanfolyamon részt vett, de a gimnáziumot csak az utóbbi három évben hozta be. Szilágyi a szobafestéstől kezdve a fazekasságig egy sor képzést elvégzett, valamint a 2007-ben átadott börtönkápolna freskóinál is segített. Hogy 2024-ben mihez fog kezdeni, azon egyelőre kár gondolkozni. Tervezgetni lehet, de Szilágyi nem tudja, mit fog bírni, majd választ egyet a szakmái közül. Nem lesz már olyan fiatal, 30 évesen kapott 18 évet, vagyis 48 évesen fog szabadulni.

Azt, hogy pontosan ki mit és miért követett el, nem nagyon volt idő boncolgatni, mindenesetre szinte kivétel nélkül hangsúlyozták a rabok, hogy más emberként fognak szabadulni. Szilágyinak volt elég ideje átrágni, hogy mit hol rontott el, és arra jutott, hogy minden az iskolával kezdődött. Ha nem hagyja ott, mi se beszélgettünk volna, és nem évente párszor láthatná a feleségét, akivel tavaly a börtönkápolnában házasodtak össze.

Szilágyi László rengeteg mindennek fogott neki, volt már többször a padlón, de ahogy a többiek, úgy ő is azt ismételte, hogy az a legfontosabb a börtönben, hogy találj magadnak egy célt. Legyen az munka, sport, vagy tanulás. Vagy egyszerre mind. A lényeg, hogy ne ülj a zárkában egész nap. Délutánig azoknak a raboknak, akik nem mennek mondjuk a közeli cipőgyárba, maradnak a foglalkozások és a könyvek. Szilágyi azonban a cipők helyett a központi raktárban dolgozik már kilenc éve, őt az viszi előre, hogy csak este érjen vissza a zárkájába.

Azt mondtam magamnak, hogy emberként kell innen kimenjek. A mai napig ez vezérel. Nem lebutulva kell kimennem, hogy rettegjenek tőlem – mondta.

A harmadik érettségiző, *Farkas Pál* viszont a társaihoz képest egy kicsit szigorúbban fogalmazott. Csoportos rablásért kapott több mint hat évet. Már közel hat éve van börtönben, és négy hónapja van hátra. Szerinte a börtön és az érettségi megváltoztat-duma sokszor kamu. Ő is változott egy keveset, elvégre nagyon fiatalon, 22 évesen került be, most meg lassan 30. Az érettségire való felkészülést 2015-ben kezdte meg, és biztos benne, hogy sikerülni fog.

Az érettségi tartást ad az embernek, egy kis kultúrát. De nem úgy fog kilépni a kapun, mintha kicserélték volna. Higgadtabb lett, türelmesebb, de Farkas nem bánta meg a döntéseit, egyszerűen ma már jó pár dolgot másképp csinálna. A bulizás lett a veszte, Ózdon él, a szakmunkásképzőben került rossz társaságba, a rossz lányok vonzották, és túl sokat járt el otthonról, pedig az általános iskolában még ösztöndíjas volt.

Farkas Pál a cipőgyárban dolgozik, mert így legalább nem kell állandóan az otthoniakat nyaggatni. A gimnáziumot pedig esténként végezte el. A dunaújvárosi Kálvin János Református Gimnázium tanárai heti háromszor foglalkoztak az elítéltekkel. Az iskola kifejezetten felnőttoktatással foglalkozik, a legtöbben gyarmatiak, és *Csikós Imre*, az intézmény igazgatója hangsúlyozta, hogy a tanárok teljesen átlagos diákoknak tekintik a rabokat. Azt mindig figyelembe kell venni, hogy itt nincs internet, csak papír alapú oktatás jöhet szóba, a munka mellett tanul mindenki, de mégis egyre többen jelentkeznek a börtöniskolába. Csikós szerint ez a szám csak növekszik majd, ha a tizenegy elítéltből minél többnek sikerül az érettségi.

A 24.hu riportja alapján

A fogvatartottak az elmúlt időszakban is megragadtak minden alkalmat, hogy a könnyebb visszatérés érdekében jóvátételi munkával is törlesszenek a társadalom felé. A jóvátételi programokból szemezgettünk.

Állampusztán facsemetéket ültettek

A hartai szeméttelp rekultivációjának részeként a megtisztított területen fatelepítésbe kezdett a hartai önkormányzat.

A polgármester az állampusztai börtön segítségét kérte a munkálatokhoz, amelyen tíz önkéntes fogvatartott dolgozott két napon át: a kéthektárnyi területen nyolcezer nyár-, szil- és akácát ültettek el.

Kertészkedésből jeles

Április 10-én különleges napra ébredhetett az a kilenc nyíregyházi fogvatartott, aki önként jelentkezett a Nyíregyházi Egyetem Sóstói úti parkjának megtisztítására. Az egyetem főkertészének vezetésével feldarabolt farönköket kellett elszállítani a területről, majd kivágták a bokrokat, hogy előkészítsék a terepet egy fás ligetnek. A munka befejeztével az egyetem kancellárja és főkertésze is meg volt elégedve a fogvatartottak munkájával.

Győriek az időskorúakért

A győri elítéltek a városi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény kerítését újítták fel a már évek óta futó „Membántam, jóvátenném” program keretében.

Hús nő takarított az egri Petőfi téren

Immár hagyomány, hogy fogvatartottak teszik rendbe a Petőfi teret a márciusi nemzeti ünnep előtt. Ez volt a kilenc esztendeje futó „Börtön a Városért” program 88. akciója. A Petőfi téri takarítással párhuzamosan négy férfi elítél az egykori Dobó István Laktanya zöld területeit parkosította a Heves Megyei Főügyészség felkérésére.

Sopronkőhidán az óvodát tették rendbe

A Trefort Téri Óvoda udvara is megszépült négy sopronkőhidai fogvatartott munkájának köszönhetően, így a gyerekek tiszta, rendezett és szép udvaron játszhatnak a tavasz beköszöntével.

A reintegráció hírei

A büntetés-végrehajtás egyik legfontosabb feladata az elítéltek reintegrációjának, vagyis társadalmi beilleszkedésének elősegítése. A reintegrációs programok egyre több és sokrétűbb lehetőséget kínálnak a fogvatartottak számára, hogy a börtön falai között bővítsék tudásukat, és hogy minél nagyobb eséllyel lépjenek ki az életbe. Erre szolgálnak a tréningek, a szakmaképzések, valamint a börtönökben megteremtett munkalehetőségek.

KAPOSVÁR

Jutalmat kapott az életmentő elítélt

Legutóbbi számunkban olvashattak arról, hogy egy reintegrációs őrizetben lévő férfi kimentett a kaposvári Deseda-tóból egy korcsolyázó férfit, aki alatt beszakadt a jég. Paár László a bajba jutott férfi segítségére sietett, és két létra, illetve kötelek segítségével kihúzta a jeges vízből. Az életmentőt Nagy István bv. ezredes, a kaposvári börtön parancsnoka gyors segítségnyújtásáért és az életmentésben tanúsított példamutató magatartásáért 2017. március 30-án tárgyjutalomban részesítette. A reintegrációs őrizet jogintézménye 2015. április elsején lépett hatályba, alapvető célja, hogy elősegítse a szabadulást követő társadalmi visszailleszkedést. A büntetés vége előtt az arra jogosult és érdemes elítéltek hazamehetnek, így büntetésük hátralévő részét otthonukban tölthetik le. Ebben az időszakban a bv. bíró engedélye esetén dolgozhatnak, tanulhatnak, és személyesen intézhetik családi vagy hivatalos ügyeiket.

BÉKÉS

Fogvatartotti elismerés Békés városától

A Békés Megyei Bv. Intézet színjátszó körének, a Cella Hecc Társulatnak egyik tagja elismerő oklevelet és emlékplakettet vehetett át április 13-án a Békésen megtartott ünnepi testületi ülésen, a Beépített kellékek elnevezésű nyílt drámaírói pályázat eredményhirdetésének keretében. A testületi ülést megelőzően a szervezők invitálására alkalom nyílt egy kötetlen beszélgetésre, ahol Seregi Zoltán, a Békéscsabai Jókai Színház igazgatója, a zsűri elnöke, valamint Sente Béla, a Békéscsabai Csabagyöngye Kulturális Központ igazgatója mondta el véleményét az alkotásokról. Az önkormányzat az elismeréseket a város sportban és a civil életben jeleskedő polgárainak adományozta.

EFOP

Elindult a Fogvatartottak reintegrációja program

Az Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP) keretében 3,5 milliárd forint európai uniós támogatásból indult el a Fogvatartottak reintegrációja elnevezésű program. A projekt keretében 2020 júniusáig négyezer fogvatartott vehet részt visszailleszkedést segítő programokban, közülük ezernyolcszázan a kompetenciafejlesztő foglalkozásokon, ezer fő pedig piacképes szakmát szerezhethet. A program új elemeként a fogvatartottak hozzátartozóit is bevonják. A projektben elsősorban azon fogvatartottak vehetnek részt, akik öt éven belül szabadulnak, tehát a közeljövőben szembesülnek a visszailleszkedés nehézségeivel. Az eseményekről a későbbiekben részletesen beszámolunk a Börtönújság hasábjain.

GYULA

Reintegrációs Café Gyulán

Gyula, a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet volt a színhelye a Magyarországon első alkalommal, kísérleti jelleggel megrendezett Reintegrációs Café elnevezésű programnak. Az innovatív, kísérleti kezdeményezésen közigazgatási és büntetés-végrehajtási szakemberek, fogvatartottak és hozzátartozók vettek részt.

A gyulai börtön igyekszik minden lehetőséget megragadni, hogy a börtön lakói szabadulásuk után olyan jogkövető állampolgárok legyenek, akiket a társadalom befogad és elfogad. Az intézet szakmai stábjába ezúttal egy Nyugat-Európában már bevált módszert hívott segítségül ahhoz, hogy a szabadulásuk előtt álló fogvatartottaknak segítséget nyújtson. A szervezők a büntetés-végrehajtás reintegrációs munkatársai mellett olyan szakembereket hívtak meg egy „kávéra”, akik naponta foglalkoznak képzési, oktatási, lakhatási és foglalkoztatási kérdésekkel. A programot bemutató sajtótájékoztatót *Hafenscher Csaba Zoltán* bv. ezredes, a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka azt hangsúlyozta, hogy mindenképpen megéri kipróbálni az eddig a büntetés-végrehajtási szervezeten belül nem ismert innovatív módszert, amellyel még inkább segíteni kívánnak a bent lévő fogvatartottak számára, hogy ítéletüket letöltve a társadalom hasznos tagjaivá válhassanak. A fogvatartottak számára sokat jelenthet egy-egy ilyen kötetlenebb beszélgetés, ahol az ő világuk, az ő nehézségeik, az ő problémáik kerülnek terítékre arra ösztönözve őket, hogy mondják el problémáikat és tegyék fel kérdéseiket. Az első caféra öt fogvatartott jelentkezett önként, akik hajlandóságot mutattak és nyitottak voltak arra, hogy elfogadják a meghívott szakemberek tanácsait. A résztvevők arra vonatkozóan kaptak javaslatokat, hogy szabadulás után milyen lehetőségek várnak rájuk lakhatásukat, képzésüket és munkába állásukat illetően.

GYŐR

Drogprevenációs szakértő a börtönrádióban

A győri börtönrádió vendége volt *dr. Feller Gábor*, a győri Petz Aladár Megyei Oktatókórház Pszichiátriai, Mentálhigiénés és Addiktológiai Osztály főorvosa, aki régóta foglalkozik szenvedélybetegek kezelésével, és akit a pszichiátriai betegségekről és a mai magyar droghelyzetről kérdeztek a műsorszerkesztők. Feller Gábortól a fogvatartottak megtudhatták, milyen módszerekkel kezelik a különböző pszichiátriai betegeket, és hogyan segítenek a drogfogyasztóknak szenvedélybetegségük leküzdésében. Az elismert szakember a rádióknak beszélt a pszichiátriai munka sokrétűségéről, a mai drog- és alkoholhelyzetről, hiszen ezek a problémák jelen vannak mindennapjainkban. Az

alkoholizmus hazánkban sajnálatos módon népbetegségnek számít. A börtönrádió másik meghívott vendége az intézet egészségügyi osztályán szolgálatot teljesítő *Böröcz Tímea* bv. zászlós, szakápoló volt, aki több évig dolgozott pszichiátriai osztályon. A rádióknak elmondta, hogy a győri intézet nagy hangsúlyt fektet a szenvedélybetegség kezelésére és annak leküzdésére: az intézetbe droghasználatért bekerült fogvatartottak a bv. keretein belül védettek a kábítószer ártó hatásától, emellett az intézet drogprevenációval is segíti az érintetteket. A szenvedélybetegek másik nagy csoportját képezik a dohányzó fogvatartottak, akik számára külön programja van a börtönnek. A beszélgetés tanulsága szerint a drogmentes élethez leginkább a megelőzésre kell fektetni a hangsúlyt és arra, hogy találjunk egy olyan célt vagy tevékenységet, melynek révén olyan pozitív megerősítést és élményt kapunk, amely tartalmassá teszi mindennapjainkat.

BUDAPEST

Színházban üljön, ne a dugóban!

Március 28-án öt szerencsés fogvatartott és az őket kísérők csoportos kimaradás keretében nézték meg *Karinthy Frigyes* Dunakanyar című egyfelvonásos színművét a József Attila Színházban. A színház idén indította el újszerű kezdeményezését, a Drive Time Színházat, amelynek jelszava: „A színházban üljön, ne a dugóban!” A délutáni színházi előadás a délutáni dugóban araszolás helyett ajánl kulturális kikapcsolódást. Az előadásokat a csúcsforgalom idejére időzítették, így utána a nézők is sokkal gyorsabban és kényelmesebben indulhatnak haza. Mivel *Nemcsák Károly* igazgató jóvoltából a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet évek óta jó kapcsolatot ápol a színházzal, a fogvatartottaknak és a személyi állományi tagoknak is többször nyílik lehetőségük ellátogatni ezekre a stúdió-előadásokra. A most megtekintett Dunakanyar című színmű két magányos lélek találkozásáról szól *Nemcsák Károly* és *Fehér Anna* alakításában. A humoros előadás nagy sikert aratott a fogvatartottak körében is.

Higiénikus mosodával bővült a szombathelyi börtön

Évente több mint 1,6 millió kilogramm textil higiénikus tisztítására képes az a mosoda, amely a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet területén épült fel. Az állami intézmények, elsősorban a börtönök és a kórházak speciális igényeit kielégítő üzem a fogvatartottak számára képzési és munkalehetőséget is jelent.

Március 7-én adták át a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet területén megépített regionális higiénias mosodát. A Sopronkőhidai Ipari és Szolgáltató Kft. jelenleg 294 fogvatartottnak biztosít munkát. A mosodai szolgáltatásokon kívül a gazdasági társaság tevékenységi körébe tartozika konfekcionált és fémipari termékekgyártása, az iskolaibútorgyártás és az autópárabérmunkais. A cég a szombathelyi üzem elindításával összesen öt büntetés-végrehajtási intézetben (a szombathelyi mellett Sopronkőhida, Veszprém, Zala, Győr) lát el mosodai tevékenységet.

A korszerű, európai színvonalú üzem a négy mosó-csavaró gép mellett szárítógépekkel, présvasalókkal és hajtógatógépekkel is fel van szerelve, emellett a textilanyagok élettartamára nézve a legkorszerűbb mosási technológiát alkalmazzák. A mosoda műszakonként 3,25 tonna szennyes ruha mosására alkalmas, éves szinten közel 1,6 millió kilogramm textilt képes feldolgozni.

Tavaszi munkák

A tavasz beköszöntével az Állampusztai Kft. területén megkezdődtek az idénymunkák is. Az állampusztai intézet rendelkezik egy több funkciót ellátó lőtérrel, melynek átalakítása tavaly kezdődött meg. A fogvatartottak az elöregedett fák kivágásában és az új fedett lőtér kialakításában vesznek részt.

A jó idővel eljött az ideje a birkanyírásnak is. Elektromos juhnyíró gép használatával egy hozzáértő naponta akár 60-100 juhot is megnyír. Az állatot rendszerint egyik oldalára fektetve, a fejénél kezdik nyírni a fara felé, hasától a gerinc irányába haladva, ügyelve a nyírás folyamatosságára, a bunda egyben maradására. Húsz fogvatartott közreműködésével idén 1633 anyaállatot, 549 fiatal jerkét és 44 kost nyírtak meg mindössze öt nap alatt.

Megújult az egri börtön sétaudvara

A Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai újra birtokba vehették a sétaudvart. A télen leesett nagy hó, a hideg és a szél oly mértékben tette tönkre a sétaudvart, hogy balesetveszélyessé vált és le kellett zárni. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága támogatásával a 396 m²-es sétaudvar teljes szerkezetét sikerült újraépíteni, és időálló és biztonságos helyet biztosítani a sétára. A bontási munkálatokban, az anyagszállításban, illetve a segédmunkákban a fogvatartottak is részt vettek. Az Eger belvárosában álló intézet így kívül-belül megújult.

Több mint harmincféle tésztát gyártanak Állampusztán

Hamarosan megkezdődhet a munka az Állampusztai Országos Bv. Intézet solti objektumában megépült nagymajori száraztésztaüzemben is, így csakhamar az új üzemben készült tésztát találják fel minden börtönben.

A bv. intézetekben nagy mennyiségű a tésztafogyasztás, amihez jelenleg 32 tésztafélélt használnak a konyhákon. A lefőzött éves mennyiség közel 350 tonna, melyet mostantól az új üzemben fognak előállítani. Az üzem a teljes kapacitás kihasználása esetén mintegy harminc fogvatartott foglalkoztatását biztosítja majd, akik számára kialakították az előírásoknak megfelelő fekete-fehér öltözőt és a fürdőt is.

Arany János és Tompa Mihály emlékévé

A Büntetés-végrehajtás Központi Kórházban elhelyezett beteg fogvatartottak részére hirdették meg a bv. osztály reintegrációs tisztjei két nagy költőnk, *Arany János* és *Tompa Mihály* születésének 200. évfordulójára szervezett programsorozatot. A megemlékezés áprilistól decemberig tart, és minden hónapban más programmal jelentkeznek a szervezők. A program kialakításában a fogvatartottak is részt vehetnek: a kreatívabbak pályázati úton nyújthatják be ötleteiket a két költő életével és munkásságával kapcsolatos totóval, prózai művel, esszével, valamint lesz versfelismerő- és versmondóverseny, műveltségi vetélkedő és rajzverseny is. A legjobb eredményt elért fogvatartottak írásos dicséretet kapnak, év végén pedig egyikük tárgyjutalomban részesül.

Arany János 1817. március 2-án Nagyszalontán született szegény református családban. A szegény családi háttér ellenére sokoldalú műveltségre tett szert, felnőtt korára latin, görög, angol, francia és német nyelven olvasott, és Shakespeare fordítójaként is ismert. Legnagyobb balladaköltőnket Toldi című elbeszélő költeménye tette ismertté, de költői munkássága mellett volt tanító, újságíró, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtákarja is. 1882. október 22-én, 65 éves korában hunyt el Budapesten. Másik nagy költőnk, Tompa Mihály 1817. szeptember 28-án született Rimaszombaton. Első költeménye a Mohos váromladékon című románc volt. Bölcsészetet, jogot és teológiát tanult. Eperjesen nevelői állást vállalt, ahol megismerkedett és barátságot kötött Petőfi Sándorral. A versírás mellett Beje református gyülekezetének volt a lelkipásztora, emellett a Magyar Tudományos Akadémia is levelező tagjává választotta. Tompa Mihály 1868. július 30-án hunyt el Hamván.

Fogvatartottak is részt vettek a határkerítés építésében

A magyar-szerb határszakaszon az Ideiglenes Biztonsági Határzár első és második vonalának megépítésében nélkülözhetetlen szerepe volt a büntetés-végrehajtás fogvatartotti és hivatásos állományának. Márciustól májusig volt, hogy naponta 300 fogvatartott is dolgozott a határnál, ahol a határzár első sorának megerősítése mellett egy újabb sor kerítés is megépült. A munkálatok gyorsan és ütem szerint haladtak, a fogvatartottak munkakedvére és az elvégzett munka minőségére sem volt panasz. A határon dolgozókon kívül a kerítés elemeinek gyártását, előállítását is fogvatartottak végezték: az oszlopokat, a NATO-drótot, és a drótfonatot is elítéltek készítették, ahogy a munkálatok során nélkülözhetetlen munkavédelmi bakancsok és kesztyűk is a szabadságvesztés büntetésüket töltők keze munkáját dicséri. Az építéshez összesen 80 tonna vezetődrótot, 10200 tekeracs drótfonatot, 5 ezer tekeracs NATO-drótot, és 31 ezer darab betonacél síkhálót használtak fel.

Doppingról és drogokról a Gyűjtőben

A Budapesti Fegyház és Börtön elítélteik két neves szakember előadását is meghallgathatták az elmúlt időszakban.

Létezik-e dopping nélküli élsport? A címbeli kérdésre a Magyar Antidopping Csoport elnöke, *Tiszeker Ágnes* elnök adta meg az „igen” választ. A tiltott szerek negatív hatásainak bemutatása mellett a százhusz fogvatartott sokat megtudhatott a sportban rejlő emberi és közösségi értékekről, a tisztaságról és a kitartásról.

Dr. Zacher Gábor főorvos március 31-én beszélt a fogvatartottaknak a kábítószer-használat veszélyeiről.

Az országosan ismert és elismert toxikológus az életből merített példákkal hívta fel a figyelmet a szerhasználat veszélyeire. Az előadás – a főorvos jól ismert szarkazmusának, humorának is köszönhetően – magával ragadta a szintén nagyszámú hallgatóságot.

Március 15-i megemlékezések a börtönökben

Állampuszta

Március 15. az egyik legfontosabb magyar emléknap, a nemzeti összetartás, a hősiesség, az elnyomás megdöntésének ünnepnapja. A hősi eseményekről Állampusztán is méltón emlékeztek meg: az intézet drámaszakköre a reintegrációs tisztek segítségével zenés-verses műsorral készült nemzeti ünnepünkre, amelyet elítélt társaiknak és a személyi állománynak adtak elő.

Kalocsa

A kalocsai fogvatartottak változatos programokkal, válogatott műsorral készültek március 15-re, amelyet fogvatartott társaiknak adtak elő. A drámaszakkör kitett magáért: zenés-verses műsorral idézték fel a forradalom és szabadságharc legjelesebb pillanatait, megemlékeztek a márciusi ifjakról, a 12 pontról, *Petőfi Sándorról*, a műsor végén pedig felhangzott Petőfi ikonikus buzdító verse, a Nemzeti dal.

Szombathely

Nemzeti ünnepünkről a szombathelyi börtön lakói is megemlékeztek. A drámaszakkör *Lang Anna* szakkörvezető irányításával már eddig is több sikeres előadást tartott, most március 14-én az 1848–49-es forradalomra és szabadságharcra emlékeztek. Az „Egy '48-as honvéd visszaemlékezése” című műsorban verseket, történelmi jeleneteket, valamint toborzónótákat hallhattak és láthattak a szép számban megjelent nézők. Az ünnep fényét és méltóságát emelte, hogy az előadás végén a közönség és az előadók együtt énekelték el a Himnuszt és a Szózatot.

K É P Z É S E K

Kalocsán

A Kalocsai Fegyház és Börtön hímezőszakköre már-már országos hírnévre tett szert. Az ügyes ujjakra ezek után is nagy szükség lesz: a Bajai Szakképzési Centrummal együttműködve az intézetben nőiszabó-szakképzés indult. A hiányszakmának számító női szabó feladata a sorozat- és méretes női ruházati termékek gyártása, lakástextíliák készítése, ruházati termékek átalakítása, javítása. A fogvatartottak megtanulhatják, hogyan kell méretet venni és mérettáblázatokat értelmezni, illetve alapszabásmintát készíteni. A hároméves szakképzést kilenc fogvatartott kezdte meg.

Tiszalökön

Fogvatartott nők tettek záróvizsgát március 14-én a Tiszalöki Országos Bv. Intézetben, a tizennégy főből álló csoport betanított bőrdíszművesképzésben vett részt. A négy hónapig tartó képzést a Nyíregyházi Szakképzési Centrum biztosította, amelyet az intézet a női elítéltek részére indított. A 240 óra elegendő volt ahhoz, hogy a kulcstartók, telefontokok, pénztárcák, ékszerek és egyéb bőr dísz tárgyak készítését elsajátítsák a hölgyek. A vizsgamunka egy bőr tolltartó elkészítése volt, mintadarab alapján.

Pálhalmán

A Dunaújvárosi Szakképzési Centrummal együttműködve Pálhalmán burkoló- és bőrdíszművesképzés is indult. A tanfolyamokon összesen huszonötven kezdték meg a tanulmányaikat az OKJ-bizonyítvány megszerzéséért. A népi bőrdíszművesképzésre tizenkettő, a burkolóra tizenhárom fő jelentkezését fogadták el. A kétéves képzés első hónapjain már túl vannak a hallgatók, akik érdeklődve várják az órákat, leköti őket a képzés, és elmondásuk szerint hasznos tudáshoz jutnak, amit később is tudnak majd kamatoztatni.

HÚSVÉT A BÖRTÖNÖKBEN

Böjti mise az elítélteknek

Rangos vendége volt a zalaegerszegi börtönnek: Gyöngyös Balázs börtönlelkész meghívására Várszegi Asztrik püspök, pannonhalmi főapát tartott szentmisét, aki beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy senki ne adja fel, ebből az állapotból is van kiút. Már a börtönben újra kell kezdeni magunkban az építkezést, és szabadulás után megváltoztatható az élet. A püspök úr könyveket hozott húsvéti ajándékként, amelyeket nagy örömmel fogadtak a fogvatartottak.

Jézus keresztjéről a szeretet tekint le ránk

A balassagyarmati fogvatartottak számára Beer Miklós, a váci egyházmegye püspöke tartott ünnepi szentmisét. Prédikációjában azt a bibliai történetet elevenítette fel, hogy a választott népet Isten megszabadította a fogságból, mely átvitt értelemben jelentheti a lelki szabadulást. A kápolna egyik freskója a „jó pásztort” ábrázolja, aki az elkóborolt barmok után megy, és magára hagyja a többi. Beszédében utalt arra is, hogy a pásztor még a legeldugottabb helyekre is az övéi után megy, legyen az akár a börtön. Fontos, hogy figyelemmel legyünk egymásra, segítsük embertársainkat, így megtapasztalhatjuk Isten szeretetét. Nagyböjtben különösen fontos, hogy a keresztre tekintsünk, ahonnan nem csak a szenvedés, hanem az önfeláldozó szeretet tekint le ránk.

Vendégségben nagycsütörtökön

A Tiszalóki Országos Bv. Intézet a húsvéti készülődés örömét osztotta meg nagycsütörtökön a település református egyházközségének gyülekezetével. Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke igehirdetésében a kezek szerepére irányította a figyelmet. Arra, hogy Jézus keze jellé vált, amikor megtörte a kenyeret vagy átadta a kelyhet. Felhívta a figyelmet arra, hogy sokszor megbízunk barátunk kezében is, de hányszor ért már csalódás bennünket, hány kéz hagyott már cserben vagy fordult ellenünk. Az igehirdetés másik pillére a remény volt. Az intézet erre az istentiszteletre hívta vendégül a tiszalóki gyülekezet tagjait és lelkipásztorát, Lőrinczyné Harászi Andreát, akik szívesen csatlakoztak a húsvéti készülődéshez. Mindenki azzal az élménnyel tért „haza”, hogy az együttlét, a közös ima megnyugtató reményt keltett a résztvevőkben, és erősítette az elfogadás érzését.

Nagyhét a Csillagbörtönben

A húsvéti ünnepkör „Szent Három Napjáról” a Szegedi Fegyház és Börtön mindhárom objektumában megemlékeztek az elítéltek egyházi ünnepségein. Megjegyzendő, hogy a Csillagban jelenleg tizenkét felekezet végzi a fogvatartottak lelki gondozását. Juhász Tibor börtönlelkész arról beszélt, hogy a Biblia szerint a nagycsütörtöki utolsó vacsorán Jézus azt parancsolta híveinek, hogy személyes példamutatását követve áldozzanak az Úrnak, ahogy írva van: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” Majd az elítéltek elhelyezték tizenkét keresztet a függőfolyosón és elindult a menet. Minden keresztnél felevenítették Jézus Krisztus szenvedésének egy-egy állomását. Húsvét vasárnapján az összes vallási felekezet tartott az intézetben húsvéti szertartást.

Országos Műveltségi Vetélkedő harmadik évfolyam

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Főosztálya 2014-ben hirdette meg az „Aktív hétköznapok” című pályázatot, amelyre az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet munkatársai az Országos Műveltségi Vetélkedő nyertes ötletével pályáztak. A játék ebben az évben is folytatódik. A harmadik évfolyam második kérdéssora következik.

Aki kedvet érez a vetélkedőben való részvételhez, válaszolja meg a feladatsorokat, majd a válaszokat névvel, nyilvántartási számmal és intézetének megjelölésével adja le reintegrációs tisztjének. Minden helyes válasz egy pontot ér, így egy feladatsor helyes kitöltésével maximum tíz pont érhető el. A játékban való részvételnek nem feltétele, hogy a játékosok minden tesztet kitöltsenek, illetve minden kérdést megválaszoljanak. Az első helyezést az összesítést követően a legtöbb pontot elérő fogvatartott nyeri el. Az első három helyezett oklevélben részesül. A nyerménylistán értékes tárgyjutalmak is szerepelnek. A legaktívabb intézetek is tárgyjutalomban részesülnek. Az első helyezett emellett megnyeri intézetének a vetélkedő vándorkupáját.

A megfejtések leadási határideje: **2017. június 30.**
A feladatsor helyes válaszait a következő lapszámunkban közöljük.

Mindenkinek jó szórakozást és eredményes munkát kívánunk a teszt sorok kitöltéséhez!

III. Országos Műveltségi Vetélkedő, második feladatsor

1. Melyik állam nem tagja az Európai Uniónak?
A: Észtország
B: Belgium
C: Portugália
D: Norvégia
2. Hol rendezték 2016-ban a XXXI. Nyári Olimpiai Játékokat?
A: Tokió
B: Peking
C: London
D: Rio de Janeiro
3. Hogy nevezik az olyan bírósági döntést, amely irányadó a további hasonló esetek elbírálásakor?
A: praxis
B: precedens
C: propaganda
D: preferencia
4. Ki volt az Aranycsapat kapusa?
A: Puskás Ferenc
B: Hidegkuti Nándor
C: Grosics Gyula
D: Buzánszky Jenő
5. Ki fedezte fel a relativitáselméletet?
A: Stephen Hawking
B: Albert Einstein
C: Mark Twain
D: John Smith
6. Mi az arany vegyjele?
A: Au
B: Ar
C: Ac
D: Ag
7. Kinek a verséből származik az idézet?
„Már vénülő kezemmel fogom meg a kezedet”
A: Petőfi Sándor
B: Radnóti Miklós
C: Ady Endre
D: Arany János
8. Milyen eredetű a „munka” szó?
A: latin
B: francia
C: német
D: szláv
9. Melyik nem költöző madár?
A: házi veréb
B: füstifecske
C: fehér gólya
D: sárgarigó
10. Kinek a festménye a Lilaruhás nő?
A: Szinyei Merse Pál
B: Munkácsy Mihály
C: Lotz Károly
D: Rippl-Rónai József

Az előző kérdéssor megfejtései: 1: A, Vörösmarty Mihály, 2: D, Radnóti Miklós, 3: B, Petőfi Sándor, 4: C, József Attila, 5: A, Arany János, 6: D, Kölcsey Ferenc, 7: A, Madách Imre, 8: A, Babits Mihály, 9: D, Juhász Gyula, 10: A, Ady Endre.